

Cambra Oficial
de Comerç i Indústria
de Manresa

Cambra Oficial
de Comerç i Indústria
de Sabadell

Cambra Oficial
de Comerç i Indústria
de Terrassa

la Tricameral

Posició de les Cambres de Comerç de Manresa, Sabadell i Terrassa "La Tricameral", enfront la revisió de la llibertat d'horaris comercials i calendari d'obertura en festius dels establiments comercials a Catalunya i la revisió del PTSEC (Pla Territorial Sectorial d'Equipaments Comercials).

Manresa, 12 de juny del 2000

Introducció.

Els darrers anys, tots hem pogut veure uns canvis espectaculars en el comerç de les nostres demarcacions en particular i de Catalunya en general, tant pel que fa a la pròpia empresa comercial com a l'aparició de nous models de distribució comercial.

Actualment, la situació estructural del sector del comerç minorista ve definit per l'existència de dos models contraposats: el comerç urbà, amb la generació del que s'ha anomenat "Centre Comercial a Cel Obert", i el comerç de perifèria, amb grans establiments comercials situats fora de les ciutats i pobles.

És en aquest marc, que, arrel dels moviments de concentració empresarial impulsats per l'aparició de la U. E. i l'euro, la Generalitat de Catalunya ha endegat una revisió del PTSEC (Pla Territorial Sectorial d'Equipaments Comercials), que és el marc legal que regula la implantació dels establiments comercials a Catalunya, i on es defineixen els límits que separen les grans superfícies de la resta.

Alhora, i fruit dels moviments empresarials dins d'un mercat madur, es comença a debatre la qüestió de la liberalització dels horaris i calendari d'obertura dels establiments comercials a Catalunya, que en aquests moments, venen limitats (8 festius a l'any, i no més de 72 hores d'obertura a la setmana).

Es pot resumir aquest debat, derivat de la confrontació dels dos models citats anteriorment, en què per una banda es promou una major liberalització o desregulació del sector, i per l'altre, el manteniment i fins i tot l'increment de l'actual regulació legal del sector. Aquest debat és també en l'àmbit polític, on l'actual equip econòmic del govern espanyol aposta clarament per una major liberalització, tal i com va expressar el vice-president Rato en el VI Encontre d'Economia de S'Agaró.

Enfront d'aquestes postures, les Cambres de Manresa, Sabadell i Terrassa "la Tricameral", prèvia consulta a les Associacions de Comerciants de les respectives demarcacions, es mostren contràries a una liberalització total del sector, dons és totalment innecessària considerant que la situació actual és positiva, raonable i racional des d'un punt de vista de l'anàlisi econòmica.

En aquest context, no hem d'oblidar que formem part de la U. E., dins de la qual estem caminant cap a una major integració econòmica, política i social, i per tant, tota anàlisi i posicionament sobre una qüestió que afecta a l'estructura econòmica i social ha de prendre com a referents tant la situació interna del país, com la de la resta d'Europa, que és la que marca les pautes de futur. Una posició dissonant amb la majoritària a Europa, cada cop més, té menys sentit.

A continuació, s'analitzen els dos punts:

1. Horaris i calendari d'obertura d'establiments comercials.

A) SITUACIÓ ACTUAL

En tota anàlisi econòmica, s'han d'analitzar els dos components bàsics que defineixen un mercat: oferta i demanda.

La demanda, en el sector comercial, ve determinada pel comportament del consumidor, la defensa del qual és una de les competències bàsiques de la U.E. En aquest cas, aquesta es concreta en si el consumidor pot tenir accés al mercat, on l'oferta disponible és prou àmplia per tal que pugui realitzar les compres necessàries. Aquesta amplitud s'ha de considerar bidimensional, tant en el sentit de poder anar a comprar quan ho necessita com en poder triar entre diferents opcions, o sigui, que hi hagi prou competència i prou assortiment d'un mateix producte.

¿Cobreix el mercat actualment d'una manera eficient la demanda?. La resposta és afirmativa, doncs en cas contrari, per una banda hi hauria una forta inflació en els preus dels bens de consum (estem sobre el 3% actualment) i per l'altre, el consumidor espanyol manifestaria una insatisfacció, que no és el cas, segons diu el "Baròmetre Novembre 1999" del CIS.

Una major liberalització del sector, a més a més de no incrementar el nivell de satisfacció i "utilitat" del consumidor, podria provocar fins i tot, ineficiències econòmiques que es podrien traslladar en una major inflació ja que si la demanda està coberta per l'oferta actual, un increment d'aquesta oferta no donaria lloc a un augment significatiu de les vendes, i sí un augment dels costos d'explotació (major consum energètic, major despesa de personal, etc.), la qual cosa un cop passat el període de guany de quota de mercat, al no estar compensats per un major ingrés, provocarien una caiguda clara de l'eficiència econòmica, a més a més d'un augment notable de l'impacte en el Medi Ambient que provocaria l'activitat comercial.

B) SITUACIÓ A EUROPA

En el recent estudi realitzat per la Cambra de Sabadell sobre els horaris i calendari d'obertura d'establiments comercials a Europa, es conclou que la situació a Catalunya tant pel que fa als horaris com al calendari d'obertura en festius, hi ha actualment més amplitud que en els països del nostre entorn immediat (Portugal, França i Grècia), i que en els països motor de l'economia de la U. E. (Alemanya i França), i a més, no existeix una perspectiva de canvis ni a curt ni a mig termini a nivell U. E. de desregulació marcada per Brusel·les (veure taula annexa).

Per tant, si actualment a Catalunya, a la pràctica és on hi ha un horari més ampli d'obertura dels comerços, el consumidor té més llibertat de triar el moment de compra, i a més a més, si l'organisme competent en qüestions de liberalització i control de mercats és la U.E., i aquesta no preveu endegar cap pas en cap direcció (ni cap a una liberalització del sector comercial ni cap a una homogeneïtzació de les normes reguladores del sector existents), no té cap sentit que a Espanya vulguem ésser més europeus que els europeus.

C) CONCLUSIONS

Considerant els punts anteriors, es pot concloure que:

- El model actual d'horaris i calendari d'obertura són correctes:
 - horari: obertura de dilluns a dissabte, amb un màxim de 72 hores a la setmana.
 - calendari: 8 festius a l'any, pactats per endavant amb el sector.
- En tot cas, i donat que és clar que aquests 8 festius a l'any no tots tenen una viabilitat comercial clara, si es tingués que modificar, hauria d'ésser a la baixa, buscant el consens entre els diferents agents implicats de cara al 2001, consens necessari donada que la viabilitat econòmica dels diferents festius és heterogènia segons el sector i tipus d'establiment comercial.

**ANNEX: DIES I HORARIS D'OBERTURA D'ESTABLIMENTS COMERCIALS
A EUROPA - REGLAMENTACIONS LEGALS**

HORARIS D'OBERTURA			
PAÍS	Texts legals	DILLUNS A DIVENDRES	DISSABTE
ALEMANYA	Llei 5 juliol de 1996 Entrada en vigor 1 de novembre 1996	6H00 a 20H (6H00 a 14H00 el 24/12)	6H00 a 16H00 menys 4 dissabtes anteriors al Nadal 6H00 a 18H00
AUSTRIA	Legislació en vigor el 1/1/97	7H30 a 19H30	7H30 a 17H00
BELGICA	Llei del 22/6/60 Llei del 24/7/73 Llei del 24/2/77	5H00-20H00 dilluns a dijous 5H00-21H00 divendres i vespres de festius	5H00 a 20H00
DINAMARCA	Llei del 18/4/89	6H00 a 17H30 + 10 hores màx./setmana, a partir de les 17:30.	6H00 a 12H00. Dins de les 10 supl., màx. fins a les 14:00
ESPANYA	Decret llei 22/1/93	horaris d'obertura i calendari regulats per les CC.AA. , amb un mínim de 60 h/setmana d'obertura. Pràctica (segons font francesa) Súpers: 8H-14H i 16H-21H. Hipers : 10H-22H.	
FINLANDIA		7H00 a 20H00 7H00 a 22H00 en la regió de Helsinki i Turku	7H00 a 18H00
FRANÇA	Llei del 13/7/06 Llei del 21/6/36	Total màxim d'obertura al públic: 13 hores pel comerç alimentari, 11 hores pel no alimentari.	Màxim 13 hores d'obertura el comerç alimentari i 11 el no alimentari.
REGNE UNIT	Sunday Trading Act del 28/08/94	Cap restricció.	
HOLANDA	1/06/96	12 H màx. per dia entre les 8 H i 21 H.	10 H màx. entre 8H i 21 H.
PORTUGAL	15/05/1996	6H a 24H	6H a 24 H
GRÈCIA	Decret n° 748-1966 Decret-Llei n° 1037-1971	8H a 20H30 Divendres: 8h a 21h	8H a 20 H
IRLANDA	Decret del 2/6/38	No hi ha regulació que exigeixi el tancament dels magatzems entre setmana ni diumenges. No hi ha màxim d'hores d'obertura per setmana.	

Font : Ministère des PME, du Commerce et de l'Artisanat (França)

2. Revisió del Pla Territorial Sectorial d'Equipaments Comercials (PTSEC).

En aquest cas, es tracta de que el PTSEC possibiliti la planificació de l'oferta comercial d'una forma equilibrada, considerant les àrees d'influència i d'atracció que té l'oferta actual, més enllà dels criteris purament territorials, i que la restricció que es faci en els casos en què hi ha excedent d'oferta, sigui mitjançant l'establiment d'uns criteris que vagin més enllà de la reducció simplista dels m² que marquen la frontera en la qual és necessària una autorització de la Generalitat de Catalunya a part de la municipal.

Actualment, les noves instal·lacions de grans establiments comercials generen un impacte en el territori, que va molt més enllà de l'àmbit local i concret d'un municipi determinat. Aquest impacte tant és econòmic, al afectar a l'oferta existent i competència, com en el Medi Ambient.

Econòmicament, l'ordenació de la distribució comercial de l'actual PTSEC del 1997 s'ha vist superada per dos fets claus: els processos de concentració endegats a partir de la U. E. (amb el procés estrella, i APROVAT, de Promodés-Carrefour), i els canvis d'estratègia d'implantació de les grans empreses de distribució, amb un retorn als centres urbans via establiments de mitjana superfície (segons els paràmetres actuals, sobre els 1000 m²), amb el qual es configura un nou marc de competència empresarial.

Des del punt de vista del Medi Ambient, l'establiment tant de grans superfícies perifèriques com de les noves superfícies als centres ciutat, té un impacte sobre la realitat urbanística comercial que el marc legal actual no preveu amb tota la seva complexitat. Aquest impacte va des d'alteracions en els fluxos de trànsit i mobilitat de les persones, fins a importants efectes en quant a generació de residus que un increment de l'oferta generada per aquests tipus d'establiments comporta, degut bàsicament als formats de presentació dels productes en els lineals i capçaleres (proliferació de "blisters", envasats orientats a l'autovenda, etc.).

Es pot concloure que l'actual PTSEC proporciona una regulació excessivament simplista en quan a la qualificació i quantificació dels límits que marquen el traspàs de l'àmbit local, i s'hauria de modificar per tal de generar una regulació més eficient tant econòmica com ecològica.

Per tant, en aquest punt:

- S'haurien de baixar la superfície que marca la frontera dels 2.500 m² per la que és necessari el permís de la Generalitat, i establir uns criteris

addicionals a banda de la superfície necessària, com elements de mobilitat, transport, avaluació dels impactes i que aquesta sigui vinculant.

Cal destacar que el Consell del Govern Basc, a finals del mes de maig del 2000, va aprovar la modificació de l'article 13 de la Llei 7/1994 que regula en Euskadi la implantació d'establiments comercials rebaixant fins a **400 m2** la consideració de "gran establiment comercial".

Sr. Jordi Santasusana i Codina
President
CAMBRA DE MANRESA

Sr. Antoni Peñarroya i Trench
President
CAMBRA DE SABADELL

Sr. Albert Vilardell i Figueras
President
CAMBRA DE TERRASSA